

Erik Lønnum

Deres referanse

Dato 08.10.2018

Vår referanse

2017/3990-4 433.0 AAB

Saksbehandler

Alexandra Abrahamson, tlf. 61 26 60 63

Avdeling

Miljøvern avdelingen

Tillatelse til utsetting av fjelledelgran til juletreproduksjon

Fylkesmannen gir tillatelse til Erik Lønnum til å plante fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) for juletreproduksjon i tråd med søknaden. Nærmere detaljer følger av vedtaket nedenfor.

Søknaden

Vi viser til din søknad av 20. mars i år om planting av fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) til juletreproduksjon på din eiendom gnr/bnr 211/1 i Snertingdalen i Gjøvik kommune. Det søkes om utsetting av 2500 planter på 7 daa. Flaten er delt av fylkesveg 160. Det opplyses at trærne vil hogges ved en høyde fra 1,5 - 3,5 meter og før en alder på 15 år (under norske forhold setter fjelledelgran frø fra 30-40 års alder).

Utplantingsområdet er under en kraftlinje. Kraftselskapet er kjent med planene. Området ligger i en sørvendt helning og er fra flatt til noe helning. Området rundt utsettingsområdet består hovedsakelig av produksjonsskog. Det finnes også dyrket mark på eiendommen, ca. 300 meter unna. Området rundt utsettingsområdet bærer preg av aktiv bruk og skjøtsel, og er drift i form av skogbruk og jordbruk. Det er også opplyst om kartlagt biologisk mangfold på eiendommen. Dette vurderes nærmere nedenfor.

Lov og forskrift

Søknaden krever godkjenning fra Fylkesmannen i samsvar med forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven (nml) kap. IV. Alle offentlige vedtak som kan ha virkninger for naturmangfoldet skal vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7.

Formålet med forskriften er å hindre at planting av utenlandske treslag gir uheldige konsekvenser for naturmangfoldet. Det er sentralt at planting skjer i tråd med naturmangfoldlovens kapittel II med alminnelige bestemmelsene om bærekraftig bruk, herunder forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer og arter, og krav om en generell aktsomhetsplikt for å unngå skade på naturmangfoldet.

Vurderinger

Søknaden inneholder den informasjon som trengs for behandling av denne type sak.

Det er i Fremmedartslisten 2018 (tidligere kalt svartelisten) fra Artsdatabanken sammenstilt og oppdatert en oversikt over fremmede arter i Norge, inkludert økologiske risikovurderinger av slike arter som reproducerer i norske områder. Fjelledelgran er av Artsdatabanken satt i kategorien "lav risiko" der blant annet vurderinger kring spredningspotensial, mulige effekter for økosystemer, og risiko for å bære på parasitter eller patogener ligger til grunn. Det nevnes likevel at dette er en art det bør følges godt med på og at små endringer i risikovurderingene kan resultere i en høyere risiko-kategori. Fjelledelgran er så langt plantet i beskjeden mengde i Norge, men har de siste tiårene fått stor betydning som juletre. Arten starter frøsetting rundt 20-40 års alder (jf. fremmedartslisten og DN utredning 8-2012 om spredning og effekter av fremmede bartrær).

Snaut 300 øst/sør-øst for det planlagte plantefeltet ligger en naturtype kartlagt som bekkekløft med verdi B (Pukua). Bekkekløften ligger også inne som en MiS-flate. Arealet er dominert av granskog med innslag av eldre lauvsuksesjon og trær med hengelav. Det er registrert huldrestry, trådrag og kort trollskjegg. Alle disse tre er på rødlista for Norge, og de to førstnevnte er kategorisert som trua (hhv. sterkt truet og sårbar). Lenger ned langs bekken Pukua (utenfor naturtypen/MiS-flaten), der denne møter Stokkeelva i bunn av Snertingdalen, skal det være registrert påskepil/doggpil (sårbar på rødlista). Videre ligger 360 m sør for det planlagte plantefeltet en MiS-flate med rik bakkevegetasjon (tørr og rik hagemarkskog), og 460 m vest ligger en MiS-flate med eldre lauvsuksesjon. Disse er også registrert som naturtyper av verdi C. Cirka 3,5 km øst for planlagt plantefelt ligger naturreservatet Lindstad med alm-lindeskog som verneformål.

Området ligger ikke innenfor noe spesielt utpekt landskap som f.eks. et nasjonalt verdifullt kulturlandskap.

Vi mener at nevnte kunnskapsgrunnlag om både inntilliggende arealer og fjelledelgran er godt nok for å kunne behandle søknaden (jf. nml. § 8 med krav om kunnskapsgrunnlag), uten å ta i bruk føre-var prinsippet (jf. nml. § 9). Fjelledelgran har ingen spredningspotensiale når den hogges som juletre, og vi kan derfor ikke se at den omsøkte plantingen vil true naturmangfoldet og bidrar således ikke til noen belastning for økosystemet (jf. nml. § 10). Juletrærne vil bli hogget i god tid før det produseres kongler. Det er derfor ingen sjanse for etablering og dermed påvirkning på økosystemet.

Av hensyn til risiko for frøsetting vil det stilles krav om at trærne hogges før de har nådd en høyde på maks 4 meter eller en alder av 20 år, eller hvis trærne mot formodning setter kongler før de har nådd denne høyden/alderen (jf. nml. § 12 med krav om bruk av miljøforsvarlige driftsmetoder). Vi ser ingen fare for en uheldig presedensvirkning av et positivt vedtak for andre steder/søknader med lignende forutsetninger (jf. nml. § 10). Hvis granen mot formodning risikerer å spre seg utenfor plantefeltet må tiltakshaver varsle Fylkesmannen og deretter, hvis Fylkesmannen setter krav om det, gå gjennom nærliggende og/eller spesielt sårbare arealer og fjerne evt. skudd/planter (jf. nml. § 11 i naturmangfoldloven med krav om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, samt forskriften § 8 om varslingspliktsom utløses f.eks. hvis trær har spredd seg utenfor utsettingsstedet).

Ved et evt. skifte av eier plikter grunneier å informere ny grunneier om tillatelsen, jf. forskriften § 9, som dermed plikter å etterkomme vilkårene i dette vedtaket.

Vedtak

Fylkesmannen gir tillatelse til Erik Lønnum til å plante fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) for juletreproduksjon på gnr/bnr 211/1 i Gjøvik kommune på 7 daa slik beskrevet og inntegnet på kart i søknaden av 20. mars 2018. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven kap. IV.

Følgende vilkår gjelder:

- Plantingen kan foregå årlig i en periode på inntil 10 år (til og med år 2029).
- For å unngå fremtidig fare for spredning via frøsetting etc., skal fjelledelgranen hogges i god tid før den setter kongler/frø, og senest innen 20 års alder og/eller høyde over 4 meter.
- Hvis granene mot formodning sprer seg utenfor plantefeltet, eller på annen måte utgjør en trussel for naturmangfoldet, må tiltakshaver samrå seg med Fylkesmannen og ved behov utføre nødvendige tiltak for å sikre naturmangfoldet.
- Dersom juletreproduksjonen på eiendommen blir avviklet, må trærne hogges.

Vilkårene gjelder til det at juletreproduksjonen fra tillatte 10-års periode med planting er avsluttet/hogget. Tredje punktet gjelder også utover denne perioden hvis eventuell spredning er sannsynlig kommer fra denne plantingen.

Ved evt. skifte av eier på eiendommen plikter grunneier (her også tiltakshaver) å informere ny grunneier om denne tillatelsen. Hvis ikke juletreproduksjonen avsluttes før ny eier tar over, plikter ny eier å etterkomme vilkårene i denne tillatelsen.

Tillatelsen gjelder forutsatt at dette tiltaket er godkjent etter annet lovverk hvis nødvendig.

Klageadgang

Vedtaket kan etter regler i forvaltningsloven påklages av alle som har rettslig klageinteresse i saken. Klagen skal være framsatt skriftlig innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. Klagen skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum e.f.
avdelingsdirektør

Alexandra Abrahamson
seniorrådgiver

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi til:
Gjøvik kommune